

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดเป็นคนเนาะ พอเกิดเป็นคนรวมกันขึ้นมาเป็นชาติ รวมกันได้เพราะศาสนา มีผู้ปกครองเป็นมหากษัตริย์ ถ้าเกิดเป็นชาติขึ้นมา มีชาติ มีศาสนาเป็นเครื่องสะสม เครื่องจุนเจือให้คนสมานสามัคคีกัน ความสามัคคี เห็นไหม ความสามัคคีกันเพราะอะไร เพราะศาสนาทำให้คนเสียสละ ทำให้คนเห็นใจต่อกัน คนมีน้ำใจต่อกัน ความมีน้ำใจต่อกัน ไปเข้าสังคมไหน สังคมไหนก็ร่มเย็น คนไม่มีน้ำใจต่อกันมันขวางไปหมด การขวางไปหมดมันเกิดผลกระทบกันทั้งนั้นแหละ ถ้าผลกระทบ นี่เรื่องของศาสนา

เราเกิดมาเป็นคน เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ศาสนานี้เป็นเพราะบรรพบุรุษของเรา เป็นเพราะเอาศาสนานี้เป็นศาสนาประจำชาติ ศาสนาประจำชาติเพราะอะไร เพราะถือว่าคนส่วนใหญ่นับถือศาสนานี้ ถ้าคนนับถือศาสนานี้ สติศีลสมาธรรมก็มีสติศีลสมาธรรมทุกคน คำว่า “สติศีลสมาธรรม” แล้วเอากิเลสมาแอบอ้าง กิเลสมาแอบอ้างสติศีลสมาธรรมแล้วมันก็ไปทำลายคนอื่นด้วยสติศีลสมาธรรมของมัน

แต่คำว่า “สติศีลสมาธรรมในพระพุทธศาสนา” สติศีลสมาธรรมในหัวใจของเรา ถ้าในใจของเรา มันทุกข์มันยาก หัวใจของเรา เห็นไหม เราเกิดมาเป็นพ่อเป็นแม่ ปรารถนาให้ลูกเราเป็นคนดีทั้งนั้นแหละ เอามาบวชเอามาเรียนกันก็เพราะตรงนี้ไง เพราะมาขัดเกล้าไง เราจะขัดเกล้าลูกของเราให้อยู่ในศีลในธรรม ถ้าอยู่ในศีลธรรมนะ ขอให้ลูกเรามีความสุข

ถ้ามีความสุขนะ ความสุขมันเกิดมาจากไหน? ความสุขมันเกิดมาจากหัวใจที่มันสะอาดบริสุทธิ์ เกิดมาจากหัวใจที่ไม่เอารัดเอาเปรียบใคร ถ้าหัวใจที่เอารัดเอาเปรียบใครมันมีแต่ความทุกข์ทั้งนั้นแหละ ได้สิ่งของใครมา สิ่งที่ได้มา ได้มาด้วยการไม่สุจริต สิ่งใดได้มาแล้วมันไม่มีความสุขทั้งนั้นแหละ มันนั่งทับอยู่กับการทุจริตอันนั้น มันไม่มีความสุขหรอก

ถ้ามีความสุข ขอให้ลูกหลานเรามีความสุข ความสุขนะ ลูกทำอะไรก็ได้ขอให้มีความสุข ในหัวใจของตัวเอง ขอให้ชีวิตนี้ยั่งยืน ขอให้ชีวิตนี้อยู่ได้ในสังคมนี้นี้ขอแค่นี้ ลูกหลานเรา เราขอแค่นี้

เราเอาลูกมาบวชกัน บวชเรียนก็มาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งแต่การวาระ ๖ คนการวาระสิ่งใด มิตรแท้-มิตรเทียม มิตรแท้ ขณะอยู่เบื้องหลังเรา มิตรเขายังปกป้องดูแลเรา นี่มิตรแท้ มิตรเทียมมันปกอลอกเรา คนเทียมมิตร เห็นไหม การคบเพื่อนคบฝูง พระพุทธเจ้าก็สอนนะ ความเป็นอยู่ที่สอนนะ เราทำมาหากินมา ได้สิ่งใดมาให้เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ หามาได้บาทหนึ่ง เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่สักสิ่งหนึ่ง เอาไว้ทำธุรกิจทำการค้าต่อไปอีกสิ่งหนึ่ง ใช้จ่ายใช้สอยสิ่งหนึ่ง เหลือแล้วค่อยฝังดินไว้ เหลือแล้วคือทำบุญกุศล แม้แต่หาเงินหาทองมาพระพุทธรูปเจ้ายังสอนเลย อย่าสุรุษสุราย ครอบครวัไค ตระกูลใด ถ้าสุรุษสุราย ไม่รู้จักรักษาสมบัติของตัวเอง ครอบครวัตระกูลนั้นจะยืนไม่ได้ ตระกูลใดรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ รู้จักซ่อมรักษาบำรุงสิ่งของใช้สอยในบ้านของเรา ครอบครวันั้นจะยั่งยืน ยั่งยืนตรงไหนล่ะ? ยั่งยืนตรงประหยัดมัธยัสถ์ไง

ถ้าเรารู้จักประหยัด รู้จักมัธยัสถ์นะ คำว่า “ประหยัดมัธยัสถ์” ไม่ใช่ตระหนี่ถี่เหนียว ความตระหนี่ถี่เหนียวคือมันไม่ใช้ไม่สอยขึ้นไป มันจะเก็บหอมรอมริบขึ้นไปว่ามันจะมีสิ้นฟ้า มันจะสะสมไว้ให้เป็นสมบัติ ให้มันมีความสุข มีความพอใจของมัน เสร็จแล้วพอมันตายไปก็เกิดเป็นตุ๊กแกมาเผ่าไวนั้นนะ เกิดเป็นจิ้งจกตุ๊กแกก็มาเผ่าสมบัติของตัวเอง นี่สมบัติของจิ้งจกๆ ตายไปแล้วก็ยังมีมาสมบัติของจิ้งจกๆ ไม่ได้ใช้จ่ายใช้สอยไง

แต่ประหยัดมัธยัสถ์มันทำให้เราไม่ต้องเดือดร้อนเกินไปนัก บัจจัยเครื่องอาศัย บัจจัย ๔ เราต้องปากกัดตีนถีบหาหาหาใช้ไหม คนทำหน้าที่การทำงาน งานที่เราได้บัจจัยมามันต้องแลกมาด้วยสมองเราไหม แลกมาด้วยน้ำมือเราไหม ถ้ามันแลกขึ้นมาด้วยน้ำมือ เราหาของเรามา หาหาเพื่อจะดำรงชีวิตนี้ ดำรงชีวิตนี้ไว้ทำไม? ดำรงชีวิตนี้เพราะว่าเกิดมาเป็นมนุษย์

มนุษย์มีกายกับใจ คนเรามีสองตา สองแขน สองขา มีจมูกสองข้าง มีหูสองรู มีหูสองหู นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาแล้วยังมีบุญกุศล ทำอะไรประสบความสำเร็จในชีวิต ถ้าประสบความสำเร็จในชีวิต มันประสบความสำเร็จในชีวิตทางโลก ในทางธรรม หัวใจของเรา หัวใจเรา มันมีหลักมีเกณฑ์ใหม่ หัวใจเรามีหลักมีเกณฑ์ เราจะอยู่กับโลก อยู่ในโลกโดยไม่ติดโลก

คนที่อยู่ในโลกโดยไม่ติดโลกนี้หายากมาก คนเราอยู่ในโลกมันติดโลก มันแบกโลกใจ โลกของนั้นต้องมีสิทธิเสรีภาพ เรียกร้องสิทธิ์ๆ ใจ...สิทธิของใครล่ะ เพราะเราเรียกร้องสิทธิ์ เราอยากได้สิทธิอันนั้น เราถึงต้องเป็นทุกข์เป็นยาก ถ้าเราเรียกร้องสิทธิ์กับตัวเราเอง เราเกิดมาเป็นมนุษย์ก็มีค่าเท่ากันใจ ถ้ามีค่าเท่ากัน คนเรามีกายมีใจเหมือนกันไหม ถ้าเขาคิดอย่างนั้น มีความเห็นอย่างนั้น จิตใจของเขาต่ำด้อยอย่างนั้นก็เป็นบาปเป็นกรรมของเขา

ถ้าจิตใจของเราสูงส่ง จิตใจของเราสูงส่งที่ไหน จิตใจเราสูงส่งเพราะเรามีสติมีปัญญา เห็นไหม สังคมมันเบียดเบียนกัน สังคมมันแย่งชิงกัน เรารู้เท่า เราไม่ใช่คนโง่หรือคนที่ไม่รู้มันไม่มีหรือ มีแต่คนรู้ รู้แล้วเห็นเขาแย่งชิงกัน เราจะไปแย่งชิงกับเขาไหม ถ้าเขาแย่งชิงกัน ถ้าเราช่วยเหลือเจือจานได้ เราก็ช่วยเหลือเจือจาน ถ้าเราช่วยเหลือไม่ได้มันกรรมของสัตว์

ถ้ากรรมของสัตว์ เราก็รักษาใจของเรา เราดูแลใจของเราเพราะเรามีปัญญา เราเห็นวิฤติของสังคมแล้วเราไม่ใช่คนโง่ เราไม่รู้จักวิฤติในสังคมนั้น วิฤติในสังคมนั้นมันเป็นวิฤติในสังคมนั้น เพราะสังคมนั้นเขาพอใจกันอย่างนั้น เพราะจิตใจของคนมันต่ำซ้าอย่างนั้น จิตใจของคนมันเห็นแต่ผลประโยชน์อย่างนั้น จิตใจมันชกแลกกันไปอย่างนั้น จิตใจเขาต่ำด้อย จิตใจเขาไม่มีศีล ไม่มีธรรม เห็นไหม ถ้าจิตใจเรามีศีลมีธรรม มีศีลมีธรรมต้องไปทุกข์ไปยากกับเขาไหม

นี่อยู่กับโลกโดยไม่แบกโลก ไม่แบกโลกเพราะอะไรล่ะ? ไม่แบกโลกเพราะมันมีสติปัญญามันเข้าใจใจ กุมมพนธุ กุมมปฏิสรโณ คนเรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ คนเรามีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย คนเรามีกรรม กรรมมันคืออะไร? กรรมมันคือจรตนิสัย กรรมที่มันทำมา สิ่งที่ทำมา สร้างสมมาแต่ละภพแต่ละชาติ พันธุกรรมมันก็ตัดแต่งของมันมา ถ้ามันเห็นแก่ตัวมันก็เห็นแก่ตัวไปเรื่อยๆ เห็นแก่ตัวมากขึ้น เห็นแก่ตัวเยอะขึ้น เห็นแก่ตัวมันก็ทำให้คนอื่นเดือดร้อน คนที่รู้จักเสียสละ พันธุกรรมของมันตัดแต่ง เห็นไหม มนุสสติรัจจาโน มนุสสเทโว เราจะเป็นครีจจาโน หรือเราจะเป็นเทวดา ถ้าเราเป็นเทวดา เราก็รู้จักเสียสละ เรา รู้จักรักษาของเรา นี่เราตัดแต่งใจของเรา มันตัดแต่งใจของเรา

กุมมพนธุ กุมมปฏิสรโณ เขาทำกรรมของเขา เขาทำของเขา เขายึดมั่นของเขา แล้วเราบอกว่า คุณดี เขาปลุกทุเรียน เราบอกให้ทุเรียนออกเป็นส้มโอ เขาปลุกส้มโอ บอกให้ออกเป็นมะม่วง เขาปลุกมะม่วง บอกให้เป็นข้าว มันเป็นไปไม่ได้หรือ ใครปลุกส้มโอก็ได้ส้มโอ ใครปลุกมะม่วงก็ได้มะม่วง ใครปลุกบอระเพ็ดมันก็ได้บอระเพ็ดนั่นล่ะ มันทำของมันมา ถ้ามันทำของ

มันมา เพียงแต่เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ใครพอใจไหมล่ะ ใครพอใจเราก็จะมาตัดแต่งใจของเราไง ถ้าตัดแต่งก็มาเสียดลกันอยู่นี่ไง มาทำบุญกุศลๆ เขาบอก “คนโง่ แหม! หาเงินหาทองแล้วมาเสียดล นี่โง่ โง่น่าดูเลย” ไอ้คนฉลาดมันหามาแล้วเป็นของมันแล้วเกิดเป็นตุ๊กแกใจ มันใช้ประโยชน์อะไรของมันล่ะ

ไอ้คนโง่นี้แหละ เงินทองก็ได้มาแล้ว บังคับเรื่องอาศัยก็มี ชีวิตก็มี เสียดลเพื่อสังคม มันมีอำนาจาชาสมา มันมีบารมี เห็นไหม คนโง่ผู้ยิ่งใหญ่ คูลี หลวงตาท่านมีบริวาร ๘ ท่านนั้นแหละ ท่านหาเงินให้ประเทศชาติเป็นหมื่นๆ ล้าน โง่หรือฉลาดล่ะ แล้วสังคมทุกข์ทั้งประเทศเลย น้ำหูน้ำตาไหลมีแต่ความทุกข์ กระโดดตึกฆ่าตัวตายกันทั้งหมดเลย มีบุคคลคนหนึ่งเป็นเอกบุรุษ จะชักนำพาให้มีหลักมีเกณฑ์ ให้หัวใจมีที่พึ่งอาศัย ไม่ต้องทำร้ายตัวเอง ให้มีความขยันหมั่นเพียร ให้รวมเป็นสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แล้วมาเสียดลช่วยกันเพื่อฟื้นฟูประเทศชาติ นั่นล่ะคนโง่ผู้ยิ่งใหญ่

ไอ้คนฉลาดมันไปไหน มันสะสมมาแล้วมันก็ไปซื้อตู้เซฟไว้ ไปซ่อนไว้ ไปไว้ในห้องใต้ดินของมัน แล้วมันก็หัวใจตุ้มๆ ต่อมๆ ว่าใครจะมาเจอเมื่อไหร่ ใครจะมาเจอของมันเมื่อไหร่ นั่นคนฉลาด นี่คนฉลาดนะ

กมฺมพฺพชฺช กมฺมปฏิสฺสโร มิกฺกมฺมเปณเฝ้าพันธุ มิกฺกมฺมเปณที่พึ่งอาศัย ใครทำกรรมสิ่งใดไว้กรรมนั้นต้องตอบสนองแก่คนคนนั้นแน่นอน มันเป็นคนฉลาด เห็นไหม นี่ศาสนาสอนแบบนี้ไง เราเกิดมาเราโง่หรือฉลาดล่ะ ถ้าคนว่ามันฉลาด มันฉลาดก็ให้มันฉลาดของมันไป มันฉลาด มันแบกโลกไป แล้วมันก็เรียกร้อง ร่ำร้องสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค เพราะอะไร เพราะกูได้เปรียบไง กูยืนอยู่บนหัวมึงก็สิทธิเสรีภาพไง แต่ถ้ามันเสียเปรียบ มันไม่เรียกร้องสิทธิเสรีภาพหรอก มันไม่เรียกร้องเลย

แต่พวกเราเรียกร้อง เรียกร้องทำไม? เราเรียกร้องตัวของเราเองไง เราเรียกร้องหัวใจของเรา เราจะช่วยเหลือหัวใจของเรา หัวใจของเรามันจะมีธรรมเป็นที่พึ่งอาศัย สิ่งที่เราหาบังคับเครื่องอาศัยมามันเป็นการแสดงออกของน้ำใจ ถ้าน้ำใจของคนมันเป็นคนที่จิตใจเป็นสาธารณะ เขาจะไม่เบียดเบียนคนอื่นจนเกินไปนัก แต่โดยธรรมชาติของกิเลสมันมีความเห็นแก่ตัวทุกดวงใจ เห็นแก่ตัวมาก-เห็นแก่ตัวน้อย มันเป็นเรื่องธรรมชาติของมัน

ถ้าเห็นแก่ตัวน้อย เราพยายามจะทำของเรา เราพยายามจะทำของเรา ถ้าทำของเราได้ขึ้นมา เราทำความสงบของใจเข้ามา เราจะช่วยเหลือใจของเรา ถ้าช่วยเหลือใจของเรานะ มันจะมีอะไร เป็นที่พึ่ง “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี”

เขาไปเที่ยวกันทั่วโลกทั่วจักรวาลก็เพื่อความสุขความสงบของเขา เพื่อการพักผ่อนของเขา ด้วยความคิดของเขาว่าเขาออกไปแล้วเขาจะได้ นี่เสียทั้งเงิน เสียทั้งเวลา เสียทั้งสุขภาพ เสียทุกอย่างเลย แต่เขาบอกว่าเขาไปพักผ่อนของเขา

แต่ในพระพุทธศาสนานะ “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี” ความสุขจะหาที่ไหนได้ถ้าไม่หา ในหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรา เราต้องไปหาที่ไหนล่ะ มันอยู่กลางหัวอกนี้ มันอยู่ที่ในร่างกายเรา อยู่ที่นี่ ของที่มันจะหาความสุขได้ในหัวอกของเราเอง เห็นไหม เราจะไปเที่ยวไหนกลับมาเราก็ต้อง มาบ้านทั้งนั้นแหละ เราจะไปไหนเราก็ต้องกลับมาบ้านเราทั้งนั้นแหละ เราจะเวียนว่ายตายเกิดใน ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นมนุษย์ เป็นสัตว์เดรัจฉาน มันก็จิตดวงนี้

ถ้าเราเข้าไปสู่จิตดวงนี้ จิตดวงนี้มันไม่ได้ไปเที่ยวรอบโลกกับเขาหรอก มันเที่ยวมาใน วัฏฏะนะ มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้ ใน ๓ โลกธาตุนี้ มันเวียนว่ายตายเกิดมาตลอด แล้วมันเอาอะไรเป็นที่พึ่งอาศัยของมันล่ะ? บุญกุศลของมัน เห็นไหม บุญกุศลมันพาเวียนว่ายตายเกิดนะ กรรมดีเกิดในทางที่ดี กรรมชั่วเกิดที่ชั่ว แล้วเรามีสติปัญญาในปัจจุบันนี้ เราจะมีที่พึ่งอาศัยของเรา เราจะช่วยเหลือหัวใจของเรา

ทำหน้าที่การงานก็ทำมาเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง คนเราไปคิดไป “เราจะมีศักยภาพ เราต้องให้สังคมเขานับหน้าถือตา” สิ่งนั้นมันนับหน้าถือตา แล้วก็กิเลสมันนับหน้าถือตาให้เราไหม ธรรมะ ในหัวใจเรามีไหม เรามีจุดยืนของเราไหม

ถ้าเรามีจุดยืนของเรานะ เราจะเจริญรุ่งเรืองขนาดไหน เรามีใจเป็นธรรมขึ้นมา เราทำประโยชน์กับเรา ทำประโยชน์กับโลกด้วย เราจะต่ำต้อย เราจะทุกข์ยากขนาดไหน แต่เราก็ยังมีหัวใจของเราอยู่ ต่ำต้อยทุกข์ยากขนาดไหนเราก็ปากกัดตีนถีบหาเพื่อดำรงชีวิตของเรา แต่เรามีสติปัญญารักษาหัวใจของเรา เราจะไม่คร่ำครวญ เราจะไม่รำร้อง เพราะเราทำของเราอย่างนี้ เราทำของเราอย่างนี้ กัมมพณฺฐุ กัมมปฏิบัติสโรณ กรรมมันเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมมันเป็นเผ่าพันธุ์ ในเมื่อกรรมมันสนองเราอย่างนี้ เราจะมีสติปัญญาคือต่อสู้อย่างไร เราจะทุกข์จนเจ็บใจขนาด

ไหน ถ้าเรามีสติปัญญา เราจะย้อนกลับมาตั้งสติกำหนดพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิให้หัวใจเราสงบเข้ามา

ถ้าหัวใจสงบเข้ามา มันไม่มีหญิง ไม่มีชาย ไม่มีสูง ไม่มีต่ำ มันมีค่าเท่ากัน ถ้าใครทำความสงบของใจเข้ามา สัมมาสมาธิมันเป็นสากล มันมีสิทธิเสรีภาพเท่ากัน จิตทุกดวงใจมันมีสิทธิเสรีภาพเหมือนกัน เพียงแต่ว่ากิเลสครอบงำหัวใจของทุกๆ คน พันธุกรรมของมัน มันเลยคิดเห็นแก่ตัว คิดเห็นแต่ว่าสิ่งที่ป็นวัตถุ สิ่งที่เป็น โลภกรรม ๘ นี้จะเป็นสมบัติของมัน แล้วตะครุบคว้าเข้ามาแล้วจะไม่มีสมบัติใดๆ ติดตัวมัน ไปเลย นี่ถ้าไม่มีสมบัติใดๆ ติดตัวมันไปเลย

แต่ถ้ามันเสียสละ มันทำขึ้นมา มันจะมีสมบัติติดตัวของมัน ไป แล้วถ้ามันมีสติมีปัญญา มันทำสัมมาสมาธิขึ้นมา มันจะมีสมบัติเป็นอริยทรัพย์ติดหัวใจนี้ไป ถ้าติดหัวใจนี้ไป “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี” ความสุขที่หาได้ในหัวใจเราที่นี่แท้ๆ แต่คนเรามันไม่มีสติปัญญา มันวิ่งเตลันกันไป ไปเที่ยวเล่นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาหลอกเอาสตาจค์ นี้เขาก็ซื้อมา เทคโนโลยีเขาก็หามา หามาให้พวกเราไปพักผ่อน เขาทำธุรกิจของเขา เขาหาเหยื่อของเขา เขาก็เป็นเหยื่อของเขา เขาก็จับเหยื่อของเขา เพราะเราขาดสติปัญญา

ถ้าเรามีสติปัญญานะ ในสวน ในที่นั่งเล่นของเรา ในห้องพระของเรา ในที่สงบสงัดของเรา เราจะค้นหาใจของเราได้ เราจะมีสติมีปัญญาย้อนกลับมาดูหัวใจของเราได้ ถ้าเราย้อนกลับมาดูหัวใจของเราได้ เราจะมีธรรมเป็นที่พึ่งอาศัย “เธออย่ามาอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด” แล้วธรรมมันคืออะไร? สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรมไฉน

ถ้าเรามีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด เห็นไหม คูสิ เราหิวกระหายขนาดไหน เราได้อาหารสักมื้อหนึ่ง เราจะดำรงชีวิตของเรา เราจะนึกถึงบุญคุณคนที่ให้อาหารเราเลย เราตกทุกข์ได้ยาก ใครเป็นคนมาช่วยเหลือเจือจานเรา เราจะซึ่งบุญคุณคนที่ช่วยเหลือเจือจานเราเลย แต่จิตใจใครจะช่วยเหลือมัน จิตใจนี้ปล่อยให้มันทุกข์มันยาก จิตใจปล่อยให้มันคลุกกับกิเลส ให้กิเลสมันเหยียบย่ำอยู่นั่นนะ มันน่าสงสารใจดวงนั้น แล้วใครจะช่วยเหลือมันล่ะ ถ้าเราไม่มีสติปัญญาย้อนกลับมาที่ใจของเรา

เรามีสติปัญญาย้อนกลับมา นี่เราเที่ยวเห็นใจคนอื่นหมด เห็นใจสัตว์โลก เห็นใจคนทุกข์คนยากหมดเลย แต่เราไม่เห็นใจของเราเลย เราไม่เห็นแก่หัวใจของเราเลย ถ้าเราเห็นหัวใจของเราเห็นไหม โลภกรรม ๘ เราจะไม่หวั่นไหวไปกับเสียงลมพัดลมเพ เสียงดิฉินนินทาของสังคมโลกนั้น เราจะมีสติปัญญาจะหาอริยทรัพย์ของเรา หาสมบัติของเรา

ก็สมบัติของเรา เราจะเสียดทานของเรา ใครจะทำไม เราจะนั่งสมาธิภาวนา ใครจะทำไม มันสิทธิเสรีภาพ ก็ทุกคนเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ แต่เราทำอะไรเราต้องให้สังคมยอมรับเราเป็นคนดี เราเป็นนักปฏิบัติ เรามีคุณธรรมในหัวใจ ทำไม่ต้องให้เขายอมรับเรา ในเมื่อสติปัญญาของเรา มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง มันเป็นสันติภูมิจุโก มันเป็นความจริงในหัวใจนี้ ถ้าหัวใจนี้มันทุกข์ร้อน มันก็ทุกข์ร้อนอยู่ในหัวใจนี้ ถ้าหัวใจนี้มันสงบระงับเข้ามา มันก็เป็นเรื่องของหัวใจนี้

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” ใครเข้าไปเห็นธรรมในนั้นจะไม่หวั่นไหวไปกับสังคมโลก จะไม่ต้องให้ใครมายอมรับ ไอ้คนอื่นยอมรับมันกิเลสทั้งนั้น มันมีกิเลสท่วมหัวทั้งนั้น มันจะไปยอมรับใคร กิเลสในหัวใจเรา เรายังไม่ยอมรับเขาเลย แล้วเราก็ไม่ยอมรับหัวใจเราด้วย เราก็ไม่ยอมดูแลหัวใจเราด้วย

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา เราปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นสังฆธรรม ใครจะยอมรับใครล่ะ มันปัจจัยจัดตั้ง มันเป็นสันติภูมิจุโก มันเป็นการยืนยันใจ

ศึกษามา ศึกษาทั่วหัว เอาตัวไม่รอด ศึกษาเอากระดาก เอาใบประกาศมา แล้วก็มีความทุกข์ความยากแค้นเผาหัวใจ นี่ศึกษามาๆ เอาความทุกข์ใช้ไหม

เขาศึกษามาเพื่อประพฤติปฏิบัตินะ ถ้าเราปฏิบัติขึ้นมา มันจะสำรอก มันจะคายของมันออก ถ้ามันคายของมันออก มันจะมีสติปัญญาของมัน เห็นไหม “เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” หัวใจของเรา เห็นไหม ทุกคนไปหาครูหาอาจารย์ ทุกคนจะหาที่พึ่งๆ หาที่พึ่งก็เป็นผู้ชี้แนะเราเท่านั้นแหละ มันเป็นที่อบอุ่นนะ เราเดินทางไป เดินทางไปโดยที่ไม่มีคนชี้แนะไปเลย ล้มลุกคลุกคลานมาหมดละ ถ้ามีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ แต่ชี้แนะทำไมชี้แนะแต่ทางทุกข์ทางยากล่ะ ไอ้ทางเรียบๆ ไอ้ทางที่มันไปโล่งๆ ทำไมไม่ชี้ไปเลยล่ะ ทำไมชี้เข้าป่าเข้าเขา ชี้เข้าป่าเข้าเขาอย่างนี้ ชี้เข้าไปที่สงบระงับ ทำไมไม่ชี้ที่มันรื่นเรียงเลยล่ะ ทำไมไปชี้แต่ที่มันเหี่ยวเฉา ที่มันหงอยเหงาละ

“สัพปาเย” กายวิเวก จิตวิเวก เห็นไหม กายวิเวก สถานที่วิเวก สัพปาเยเขาชี้เข้าไปที่นั่น ชี้เข้าไปเพื่อหาคุณงามความดีของเรา แต่เราไม่เข้าไปที่นั่นกัน เราจะเข้าไปที่ชุมชน เราจะเข้าไปที่นั่น เขาจะบอกว่าถ้าแน่จริงก็เข้าไปที่ชุมชนสิ จะต้องปลื้มกิเวกทำไม จะต้องมาอยู่ที่สงบสงัดทำไม

หัวใจนี้มันเป็นโรคใจเรื้อน มันไปเจอสิ่งใดมันไปกับเขาหมดแหละ มันใจเรื้อนในตัวมันเอง เราแยกออกมาแล้ว เวลามันใจเรื้อน มันต้องไปค้นในตัวมันเองอยู่คนเดียว แยกไปอยู่ในที่สงบสงัด

แล้วมันจะคิด มันจะฟุ้งซ่านของมันอยู่คนเดียว เห็นไหม มันขี้เรื้อน รักษาความขี้เรื้อนมันให้หาย ความขี้เรื้อนก่อน ถ้ามันหายจากขี้เรื้อนแล้วมันจะเข้าไปสังคมไหนก็ได้ ถ้ามันไม่ขี้เรื้อน ไม่ไปคันที่ไหน เขาคัน เราไม่คัน เพราะความขี้เรื้อนในใจเรารักษาของเราแล้ว

ถ้ารักษาแล้ว เห็นไหม ขี้เข้ามาที่สัปปายะ ที่สงบสงัด ที่เพื่อค้นคว้าในใจของเรา เห็นไหม บรรพบุรุษของเราเป็นผู้ที่ฉลาด นับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เราได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วพระพุทธศาสนาบอกว่าเราทำบุญกุศลแล้วก็จะได้รับบุญกุศล เราก็ทำกัน ทำไมเราทุกข์ยากขนาดนี้ล่ะ

ทำบุญกุศลมันเป็นบุญกุศลในปัจจุบันนี้ แต่ที่มา คนเกิดมามีที่มาจากไหน เราจะเกิดมาจากกอไผ่หรือ เกิดมาจากไม้กระบอกไซ้ใหม่ ก็เกิดจากพ่อจากแม่ แล้วพ่อแม่กับเรา บุญกุศลมันสายสัมพันธ์กันมา มันถึงเกิดมาร่วมชาติร่วมตระกูลกัน มันมีที่มาที่ไปทั้งนั้นแหละ แล้วถ้ามันตกทุกข์ได้ยาก เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบารมีมาทุกข์ยากขนาดไหน กัดฟันทนนะ พระโพธิสัตว์ เวลาวิกฤตขนาดไหนนะ ผ่านวิกฤตินั้นไปๆ นั่นนะบารมี ๑๐ ทศกัณฐก บารมี ศีลบารมี ขันติบารมี ปัญญาบารมี นี่สร้างสมบารมีจนครบสมบูรณ์ มาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเรา เราจะไม่มีความขาดตกบกพร่องในหัวใจเราบ้างเลยหรือ

ถ้ามันขาดตกบกพร่องที่เราทำมา แล้วปัจจุบันนี้มีสติปัญญาเข้าใจ จะทำดีๆ ถ้ามันทุกข์ยากก็สู้มัน เวลานั่งสมาธินะ นั่งทั้งวันทั้งคืน เวลามันเจ็บทุกข์ได้ยากขนาดไหน วิกฤตขนาดไหนทำไมครูบาอาจารย์ท่านผ่านของท่านไปได้ ท่านผ่านไปได้เพราะท่านเอาชนะตัวท่านเองไง ถ้าเอาชนะตัวเองแล้วมันจะมีใครมาหลอกเร่อีกวะ ในเมื่อหัวใจนี้ถูกระทืบ กุ้ยบั้งมัน ภูทำจนจบสิ้นแล้ว มันจะมีหัวใจดวงใดมาหลอกหัวใจดวงนี้อีกล่ะ เห็นไหม

เราทำเพราะเหตุนี้ไง เราต้องมีสติมีปัญญารักษาของเรา บุญกุศลมันทำ ขณะทำทานเขายังดิฉินฉินทา ยังทำได้อยากเลย แล้วทาน ศีล ภาวนา แล้วภาวนาขึ้นมามันจะวิกฤตขนาดไหน เพราะกิเลสมันแก่นกิเลส กิเลสมันไม่ยอมให้หัวใจทุกหัวใจพ้นจากอำนาจของมันไป แล้วเราจะสู้กับมัน ทำกับมัน

วันนี้จะบวชพระบวชเจ้ากัน บวชพระบวชเจ้าเพื่อให้เขาศึกษา ให้เขาเป็นคนดี ทุกคนอยากปรารถนาให้ลูกหลาน ให้ชาติตระกูลเราเป็นคนดี แล้วก็อย่าลืมว่าเราต้องเป็นคนดีด้วย เราเป็นคนดีด้วย เรามีสติปัญญาด้วย รักษาหัวใจของเราด้วย เพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง